

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 178

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 maart 2008

Met mijn brief van 13 december 2007 (21 501-30/31 200 XIII, nr. 172) heb ik u geïnformeerd over de betekenis van de Dienstenrichtlijn¹ voor Nederland en de implementatie van deze richtlijn.

Naar aanleiding van deze brief heb ik met uw Kamer een algemeen overleg gevoerd op 31 januari 2008 (21 501-30/22 112, nr. 176). In dit overleg sprak de Tweede Kamer zijn waardering uit voor de voorgestelde aanpak van de implementatie. De Kamer vroeg in dit overleg onder meer aandacht voor een goede en tijdige implementatie, mede gezien de ingewikkeldheid en veelheid aan regelgeving waarvoor de Dienstenrichtlijn gevolgen zal hebben. In dit verband vroeg de Kamer naar het verwachte tijdpad voor het voorziene wetgevingstraject (de beslissingsmomenten). In deze brief ga ik hierop in.

Zoals ik heb aangegeven in de bovengenoemde brief van 13 december 2007 zal de implementatie van de Dienstenrichtlijn plaatsvinden door wetgeving, feitelijk handelen en flankerende maatregelen. Het feitelijk handelen en de flankerende maatregelen komen als zodanig uiteraard niet via een wetgevingstraject met beslistmoment langs uw Kamer. Op het punt van wetgeving zijn vier verschillende trajecten voorzien.

De Dienstenwet

Het wetsvoorstel voor een «Dienstenwet» implementeert de hoofdverplichtingen uit de Dienstenrichtlijn en regelt de reikwijdte van de implementatiewetgeving. De Dienstenwet beperkt zich hierbij in principe tot de implementatie van de verplichtingen die uit de Dienstenrichtlijn voortvloeien. Waar het wetsvoorstel verder gaat dan strikt genomen naar de letter van de Dienstenrichtlijn noodzakelijk is, is daarbij een bewuste keuze gemaakt. Deze keuze zal ook zorgvuldig worden gemotiveerd. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarbij het voor de hand ligt om de voordelen die de Dienstenrichtlijn met zich brengt voor dienstverrichters niet alleen toe te passen bij grensoverschrijdende situaties, maar

¹ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, PbEG L 376/36.

ook toe te passen bij puur binnenlandse situaties. Hierdoor kunnen dan ook de Nederlandse dienstverrichters profiteren van de voordelen, zoals bijvoorbeeld bij het Eén-loket. Uitgangspunt in de Dienstenwet is overigens dat de interne Nederlandse bevoegdheidsverdeling niet verandert; er vindt geen bevoegdheidsoverdracht of herverdeling van bevoegdheden plaats.

De Dienstenwet implementeert de verplichtingen van de Dienstenrichtlijn hetzij door wijzigingen aan te brengen in andere wetgeving, hetzij door deze verplichtingen zelfstandig te regelen in de Dienstenwet. Bij de verplichtingen uit de Dienstenrichtlijn die zelfstandig worden geregeld in de Dienstenwet kan worden gedacht aan wederzijdse erkenning van gegevens en bescheiden, centrale elektronische voorzieningen voor dienstverrichters en afnemers, vergunningen en administratieve samenwerking. Bij wijzigingen in andere wetten wordt bijvoorbeeld gedacht aan een wijziging van de Algemene wet bestuursrecht om een kader te scheppen voor de Lex Silencio Positivo (vergunningverlening van rechtswege) en aan de aanpassing van het Burgerlijk Wetboek ter invoering van de verplichting voor dienstverrichters om afnemers van diensten bepaalde informatie te verschaffen.

Een voorstel voor de Dienstenwet ligt thans ter consultatie bij een aantal betrokken organisaties. Na het verwerken van de binnengekomen reacties is het voornemen het wetsvoorstel voor de Dienstenwet begin juni in de ministerraad te behandelen. Na de instemming van de ministerraad kan het wetsvoorstel voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd. Na ommekomst van het advies van de Raad en verwerking van zijn advies, kan het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer worden ingediend. Dit zal naar verwachting in de loop van het vierde kwartaal van 2008 zijn.

Aanpassing van sectorale wetgeving op grond van de screening

De wet- en regelgeving die onder de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn valt, dient op grond van de Dienstenrichtlijn te worden getoetst (gescreend) op de eisen waarmee dienstverrichters te maken hebben. Deze eisen worden getoetst op noodzakelijkheid, proportionaliteit en non-discriminatie. De afgelopen tijd hebben alle betrokken departementen alsmede de publiekrechtelijke bedrijfs- en beroepsorganisaties hun wet- en regelgeving doorgelopen op mogelijke belemmeringen met het oog op de verplichte rapportage aan de Europese Commissie. Deze screening is nagenoeg afgerond. De wetswijzigingen die blijkens de screening noodzakelijk zijn, moeten vóór de implementatiedeadline zijn gerealiseerd en worden gerapporteerd via een screeningsverslag aan de Europese Commissie. Deze wijzigingen zullen in beginsel worden verzorgd door het betrokken departement en zullen zo veel mogelijk onderdeel vormen van reeds lopende wetgevingstrajecten van dat departement. Voor een deel is dit traject al in gang gezet. Een voorbeeld van sectorale wetgeving die via een lopend wetgevingstraject wordt aangepast met het oog op de Dienstenrichtlijn, is de wijziging in de Handelsregisterwet 2007. Door deze wijziging zullen ondernemingen die in Nederland uitsluitend worden vertegenwoordigd door een gevolmachtigd handelsagent, niet langer verplicht zijn zich in te schrijven in het handelsregister (TK 2007–2008, 31 120, nr. 6).

De eerste indruk van deze screening is overigens dat er waarschijnlijk geen grote hoeveelheden wet- en regelgeving ingrijpend aangepast moeten worden. Wel zal soms op een aantal deelaspecten aanpassing nodig zijn, bijvoorbeeld met het oog op de motivering van een toegelaten uitzondering op een bepaalde verplichting uit de Dienstenrichtlijn.

Een indicatie van het tijdpad waarbij de wetswijzigingen die voortvloeien uit de screening bij de Kamer kunnen worden ingediend is op voorhand niet te geven: de aard en omvang van de wijzigingen kunnen sterk per departement verschillen en het tijdpad van behandeling in de Kamer is mede afhankelijk van de stand van zaken van eventuele lopende trajecten van het betrokken departement.

Wel is te verwachten dat het grootste deel van de benodigde aanpassingen aan uw Kamer zal worden voorgelegd in de tweede helft van dit jaar en de eerste helft van 2009.

De Aanpassingswet

Naast de aanpassingen die voortvloeien uit de bovengenoemde verplichte screening, zal bestaande wetgeving mogelijk ook op andere punten moeten worden aangepast om te voorkomen dat zij in strijd kan komen met de Dienstenrichtlijn. Het betreft

- artikelen uit de Dienstenrichtlijn die niet worden geïmplementeerd via de Dienstenwet, zoals bijvoorbeeld selectieprocedures bij schaarse vergunningen;
- artikelen uit de Dienstenrichtlijn die wel worden geïmplementeerd via de Dienstenwet, maar waarvoor mogelijk afwijkende bepalingen in andere wetten bestaan.

Een inventarisatie van deze aanpassingen wordt thans uitgevoerd. Het ligt in het voornemen deze aanpassingen zoveel mogelijk mee te nemen in een Aanpassingswet voor de implementatie. Daarnaast kunnen in de Aanpassingswet verplichtingen uit de Dienstenrichtlijn worden geïmplementeerd die niet in de Dienstenwet konden worden meegenomen omdat de wijze van implementatie nog onvoldoende was uitgekristalliseerd. Ten slotte kunnen eventueel wijzigingen die voortvloeien uit de screening in de Aanpassingswet worden meegenomen, indien deze wijzigingen niet via het daarvoor voorziene departementale traject (zie boven) kunnen worden gerealiseerd.

Het voornemen bestaat om het voorstel voor een Aanpassingswet in december 2008 in te dienen bij de ministerraad. Na het advies van de Raad van State kan het voorstel dan aan het einde van het eerste kwartaal of het begin van het tweede kwartaal van 2009 bij uw Kamer worden ingediend.

De Veegwet

Als sluitstuk van het bovenstaande wetgevingstraject is voorzien in een zogenaamde Veegwet als reparatiewet. Deze is uitsluitend bedoeld om technische wijzigingen, zoals «reparaties» van onvolkomenheden en omissies, aan te brengen in de Dienstenwet, de sectorale wetgeving en de Aanpassingswet, voor zover deze wijzigingen absoluut nog noodzakelijk zijn voor een juiste implementatie van de Dienstenrichtlijn.

De indiening in de ministerraad van de Veegwet zal waarschijnlijk plaatsvinden in het tweede kwartaal van 2009. Daarbij zal worden overwogen de Raad van State om een spoedadvies te vragen. De indiening van het voorstel voor een Veegwet bij de Tweede Kamer zal dan in de loop van het derde kwartaal van 2009 kunnen gebeuren.

Samenhang met de Wet Naleving Europese regelgeving medeoverheden (NErmo)

Tijdens het genoemde algemeen overleg met uw Kamer is ook aandacht gevraagd voor correcte naleving van de Dienstenrichtlijn door de medeoverheden. Ik heb daarbij aangegeven dat het Rijk diverse instrumenten als informatieverstrekking, voorlichting en ambtelijk en bestuurlijk overleg inzet om te komen tot een correcte invoering en naleving van de Diensten-

richtlijn door medeoverheden. Verder heb ik aangegeven dat mijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een wetsvoorstel in voorbereiding heeft met daarin een instrumentarium gericht op de bevordering van de naleving van de regels van de Europese Unie door medeoverheden in geval van Europese inbreuken, veroordelingen en boetes aan het adres van het Rijk. Dit wetsvoorstel wordt aangeduid als de Wet Naleving Europese regelgeving medeoverheden (NErmo). Het wetsvoorstel NErmo is thans nog in bewerking. Gestreefd wordt naar indiening van dit wetsvoorstel bij de Tweede Kamer voor eind 2008.

Samengevat luidt het voorziene tijdspad van indiening van de wetgeving voor de implementatie van de Dienstenrichtlijn bij uw Kamer als volgt:

de Dienstenwet	vierde kwartaal 2008
sectorale wetgeving	tweede helft 2008 – eerste helft 2009
de Aanpassingswet	eerste of tweede kwartaal 2009
de Veegwet	derde kwartaal 2009

Ik ben mij ervan bewust dat deze wetgevingstrajecten een aanzienlijk beslag zullen leggen op de capaciteit van uw Kamer. Door de veelheid aan regelgeving die betrokken is bij de implementatie van de Dienstenrichtlijn en de korte termijn waarop de implementatie moet zijn afgerond, 28 december 2009, is dit helaas onvermijdelijk.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven